

ENCARA EL VALENCIÀ

Ramon Lapiedra i Pep Pérez- President i Coordinador de «Valencians pel Canvi»

La situació actual del valencià és certament paradoxal. Per una banda, la llengua ha guanyat recentment un reconeixement social que fa molts anys que havia perdut: ja ha passat el temps en què, per a la generalitat de la població, parlar valencià era cosa d'ignorants. Hi ha també un cert ús oficial del valencià. Un ús esquifit que cal comparar, però, amb un desús institucional secular. Finalment, hi ha la modesta presència del valencià al nostre ensenyament, al costat d'un revifament claríssim de l'ús com a llengua literària. I no hi ha dubte que la introducció limitada del valencià a l'escola, propiciada per la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, els 20 d'anys d'aprovació de la qual ara celebrem, ha ajudat a assolir aquests minsos progressos. Però, al costat d'aquests progressos, l'ús social de la llengua en els últims decennis s'ha aturat, si no és això que ha reulat, mentre la parla quotidiana es farcia de castellanismes inadmissibles, en un grau clarament preocupant.

És obvi que açò últim configura una situació sociolingüística altament inestable, que si no es comença a corregir de manera decidida podria degenerar fàcilment en una depauperació major i liquidadora de la nostra llengua. Per això cal cridar públicament l'atenció sobre la necessitat d'una política decidida de suport a la salut i el progrés del valencià, una política que en les dues últimes legislatures ha estat absent, en una pràctica de govern que una vegada més ha marginat la nostra llengua. Alhora, cal esperar-hi que una major consciència cívica d'aquella necessitat conforme el clima públic necessari per a un èxit altrament impossible: a tall d'exemple, tant de bo hi cundira la referència d'una iniciativa cívica tan reeixida com és, posem per cas, la "Federació de l'Escola Valenciana", tan injustament menystinguda pels darrers governs del PP a casa nostra.

Ens cal eixa consciència cívica del problema des de la constatació òbvia que la preservació del valencià no va contra ningú, ni contra res. Ni tan sols contra el castellà, també nostre, no gens amenaçat entre nosaltres, i que ens és necessari a més per a la relació amb la resta d'Espanya i del món, parant compte que això no degenera ací en una substitució lingüística mutiladora. Però, ens hi cal també una altra actitud de la nostra dreta que, amb algunes excepcions remarcables, ha mostrat secularment una actitud de menyspreu a la llengua, des d'una incultura que internament es vivia com el no va més de la sofisticació cultural, en una actitud tan ridícula i coenta com provinciana. O és això, en definitiva, que ser conservador avui al País Valencià, en un món on hi resten tantes coses valuoses a conservar, ha de ser necessàriament prescindir de manera gratuïta d'un llegat secular que ens lliga a un passat i una literatura memorables, mentre és ara un vehicle de cultura, i pot ser un ciment social que ens aglutine com a valencians per a fer front millor als desafiaments col·lectius de la nostra època?

Finalment, i en la mateixa preocupació per la salut de la nostra llengua, paga la pena constatar les dificultats que les nostres limitacions demogràfiques com a valencians acumulen sobre les possibilitats de futur de la llengua, de manera que cal una especial insistència en la preservació de la unitat en la diversitat del nostre domini lingüístic comú,

amb catalans i baleàrics. Una unitat que figura en el Dictamen sobre la qüestió que, requerit per les Corts Valencianes, va lliurar en el seu dia el Consell Valencià de Cultura, i que ha estat recollit posteriorment en la Llei de Creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

(Levante-EMV, 9 d'octubre de 2003)